

I går mellan klockan 8,15 och 10 eftermiddagen afhöll
 Hanka Stjerstedt i K. P. U. M:s hörsal, Birgerjarlsgatan 35,
 ett mycket intressant föredrag: "Ensam kvinna vid fronten".

Talarinnan skildrade sina iakttagelser och intryck på
 franska sidan från slagfälten i Champagne, hvarvid hon fram-
 höll sin beundran och sina sympatier för de franska soldaterna,
 som så tappert stredo för sitt lands rättvisa sak. Vidare
 skildrade talarinnan de ödeläggelser, som kriget medfört i
 nyssnämnda trakter och hurusom befolkningen måst fly från
 sina hem för att undgå fiendens hänsynslösa framfart.

Hon berättade en händelse, som inträffat i en fransk by.
 En familj, bestående af en åttioårig gumma, hennes dotter och
 några och möjligen några flera, hade vid en tysk trupps ankomst
 låst sig inne i bestaden. Fienden hade börjat bearbeta dörren
 med gevärskulvarna. Den åttioåriga gumman hade härvid börjat
 säga de innevarande med förklaringen, att hon varit med vid
 händelserna i 1870 och 1871 års krig. Hon sade sig tro
 att det icke vore farligt, bara man öppnade för dem och gaf
 dem, hvad de ville ha. Därefter hade hon öppnat dörren, hvar-
 vid ett öfverraskande träffat den gamla i bröstet. I döen-
 de tillstånd hade gumman därefter af de tyska soldaterna lagts
 ut i ett koffert. Dottern hade lyckats få ut en kudde ur hem-
 met och lägga under hennes hufvud jämte ett täcke, som virats
 om hennes ben. Någon hade därefter tillsammans med ett 30-tal
 andra män följderats under omständigheter så vidriga, att
 talarinnan icke ville framställa den. De öfriga hade flytt.
 Omkring 3 å 4 veckor därefter hade den gamla kvinnan af sina
 anhöriga anträffats skändad, stympad och kläderna afripta
 från kroppen. Fotografier hade tagits af liket; och hade ta-
 larinnan ett sådant i sin besittning. Fotografiet föredades
 inte.

Taktiken i den franska krigsledningen vore icke, enligt

- 2 -

talariinnans mening, så äfventyrlig för soldaternas lif, som i den tyska.

Talariinnan hade sig bekant, att en armékår af 25000 ynglingar, som var under bevaringsåldern, en tid under kriget frivilligt upprättats i Tyskland och anmält sig till disposition för kriget. Men hade till en början tvekat att mottaga kårens anbud men slutligen lätit den gå med. Denna kår hade af kejsar Vilhelm beordrats att mot hvilket pris som helst intaga en synnerligen svår position gent emot de franska ställningarna, hvilket hade till följd, att icke mer än 3 á 4000 ynglingar återstode efter försöket, som totalt misslyckades. De öfriga hade stupat.

Talariinnan framhöll vid upprepade tillfällen sina stora sympatier för Frankrike och för det franska folket. Några sympatier för Tyskland uttalade hon icke; och den tyska krigföringen ansåg hon vara barbarisk.

Salen, som rymmer omkring 500 personer, var fullsatt. Vid upprepade tillfällen förekommo starka applåder. Några misslyckade hördes icke, men aflägsnade sig en och annan under föredraget, högst fem personer.

Efter föredraget och under det mötesdeltagarna aflägsnade sig, ropade en dem: "Leve Tyskland". Ingen instämde däri, men väl hördes gent emot ropet tystande röster.

Föredraget stenograferades och kommer sedermera ett fullständigare referat öfver detsamma att ingifvas till Herr Reklamistaren. Stockholm och detektivstationen den 11 december 1925.

John Beckman